

Datu valsts inspekcija

Personas datu aizsardzība

Vispārīgā datu aizsardzības regula

Datu valsts inspekcijas

Juriskonsults

Artūrs Orlovskis

Datu valsts inspekcija

I. daļa

Personas datu apstrāde un aizsardzība (normatīvais regulējums, principi, tiesiskais pamats, pārziņa pienākumi)

Datu valsts inspekcijas

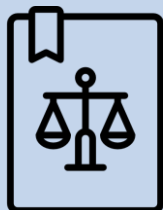
Juriskonsults

Artūrs Orlovskis

Datu valsts inspekcija

Personas datu aizsardzība

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) – piemērošana no 25.05.2018.

Fizisko personu datu apstrādes likums (FPDAL)

Regulas tvērums

❖ Vispārīgās datu aizsardzības regulas noteikumus nepiemēro tādai personas datu apstrādei, kuru fiziska persona veic tikai personiskām vai mājsaimniecības vajadzībām, ar nosacījumu, ka tā nav saistīta ar profesionālu vai komerciālu darbību.

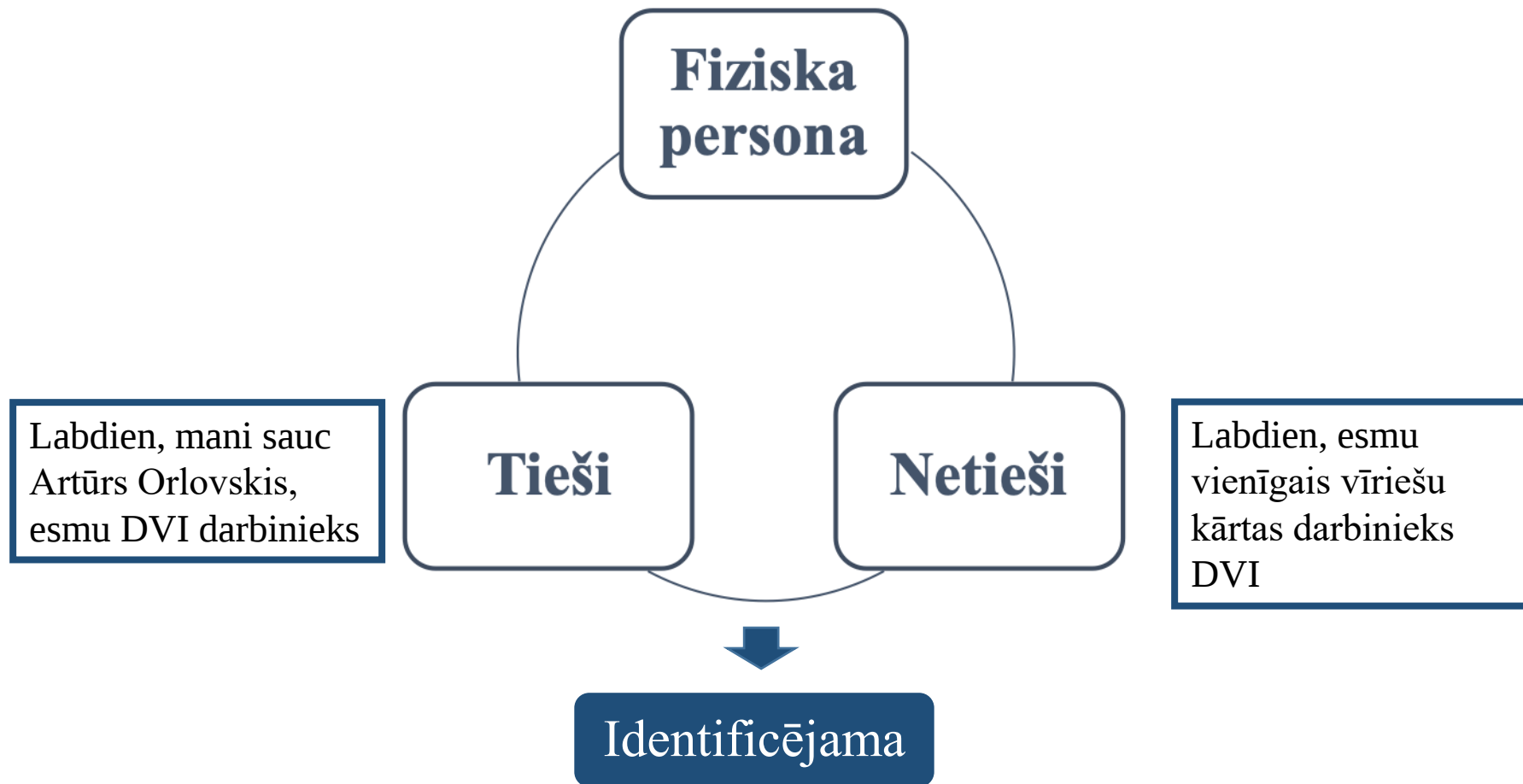
piemēram, telefons, kur ierakstīti draugu un paziņu kontakti, bilžu albums, kur atrodamas draugu fotogrāfijas, adresu grāmatiņa, kurā pierakstītas draugu dzīvesvietas adreses, mājas kāpņu telpu ieejas kodi u. tml. informācija.

❖ Ko veic kompetentas iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu kriminālsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu.

Datu valsts inspekcija

Datu subjekts

Datu valsts inspekcija

Personas dati

Jebkura informācija,
kas attiecas uz
identificētu vai identificējamu
fizisku personu

identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās **personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem**, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem;

Datu valsts inspekcija

Personas dati - piemēri

Personas dati var būt šāda informācija:

- Es, Artūrs Orlovskis;
- Artūrs Orlovskis, strādā Datu valsts inspekcijā;
- Datu valsts inspekcijas Prevencijas nodaļas juriskonsults;
- Artūrs Orlovskis, dzīvo Rīgā;
- Artūrs Orlovskis attēls;
- Arturs.Orlovskis@dvi.gov.lv

Personas dati nav:

- Jāņa Bērziņa parādsaistības ir 5000 EUR;
- Mirusī Dārta bija laba darbiniece;
- SIA "DATI 515" ir maksātnespējīgs uzņēmums;
- 297375111;
- Elijas iela 17, Rīga;
- bumba@inbox.lv

Datu valsts inspekcija

ĪPAŠO KATEGORIJU DATI

Ir aizliegta tādu personas datu apstrāde, kas atklāj:

- ❖ rases vai etnisko piederību;
- ❖ politiskos uzskatus;
- ❖ reliģisko vai filozofisko pārliecību;
- ❖ vai dalību arodbiedrībās;
- ❖ un ģenētisko datu;
- ❖ biometrisko datu, lai veiktu fiziskas personas unikālu identifikāciju;
- ❖ veselības datu;
- ❖ vai datu par fiziskas personas dzimumdzīvi;
- ❖ vai seksuālo orientāciju apstrāde.

...IZNEMOT Regulas 9.2.punktā norādītie priekšnoteikumi

Datu valsts inspekcija

ĪPAŠO KATEGORIJU DATI

9. panta 2. punktā noteiktie gadījumi:

- ❖ persona ir devusi nepārprotamu piekrišanu savu personas datu apstrādei;
- ❖ persona savus datus ir apzināti publiskojusi;
- ❖ tiesību akti paredz noteiktu datu apstrādi konkrētā nolūkā, lai īstenotu pārziņa vai datu subjekta tiesības nodarbinātības, sociālās aizsardzības, veselības aprūpes jomā;
- ❖ tiesību akti paredz konkrētu datu apstrādi sabiedrības interesēs, piemēram, arhivēšanas nolūkos, zinātniskās vai vēstures pētniecības, statistikas nolūkos u. tml.;
- ❖ aizstāvēt savas likumīgās tiesības, ceļot prasību tiesā;
- ❖ aizsargājot personas vitālās intereses, ja datu subjekts ir fiziski vai tiesiski nespējīgs dot savu piekrišanu, u. c.

Datu valsts inspekcija

Pārzinis

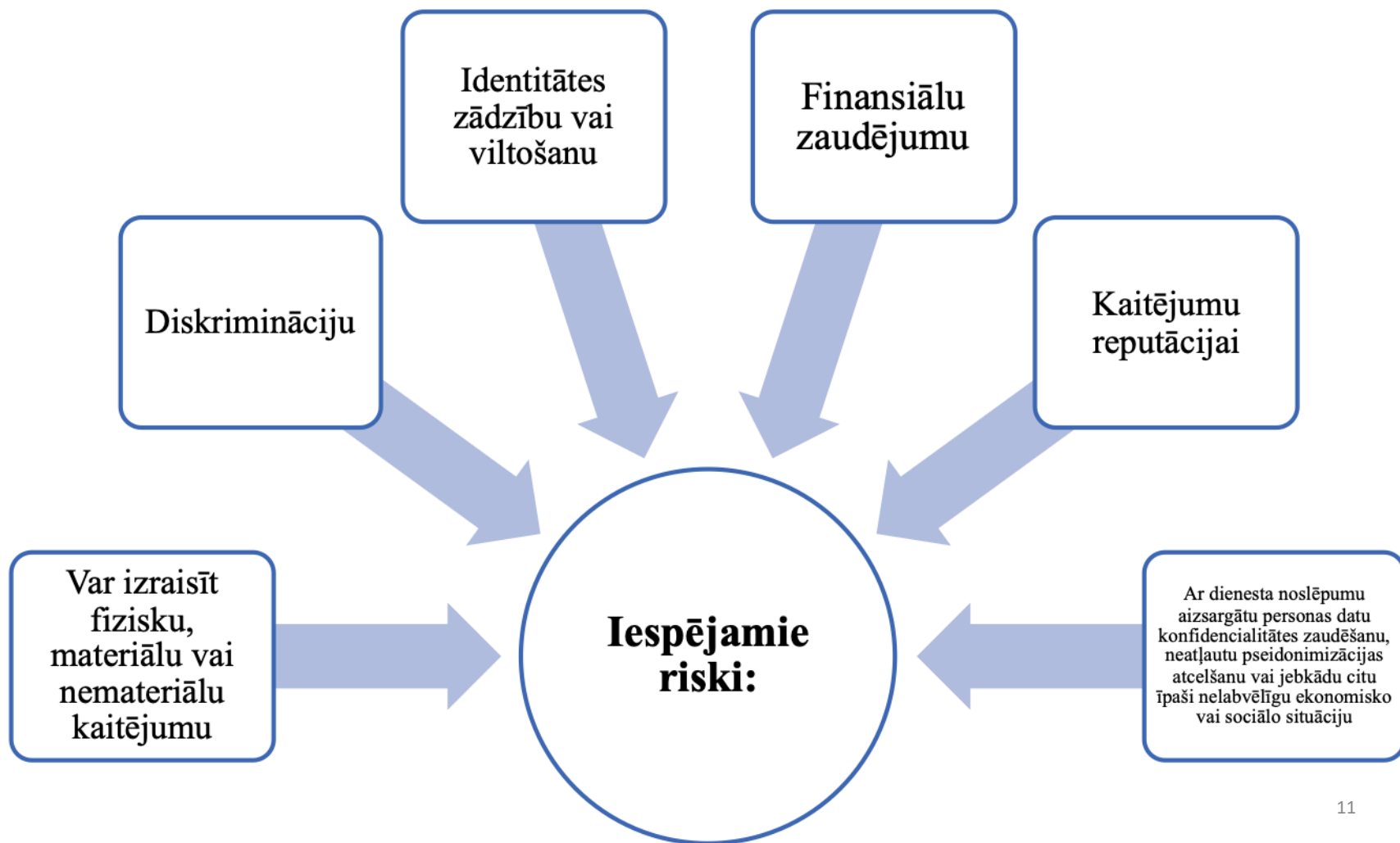
- ❖ Fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām **nosaka** personas datu apstrādes **nolūkus (mērķus)** un **līdzekļus**

“*N.B. var būt kopējie pārziņi ar kopēju atbildību uz kādu datu apstrādi*”

Datu valsts inspekcija

Kāpēc svarīgi sargāt savā pārziņā esošos personas datus?

Datu valsts inspekcija

Personas datu apstrāde

Jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram,

- *vākšana, reģistrācija,*
- *organizēšana, strukturēšana,*
- *glabāšana, pielāgošana*

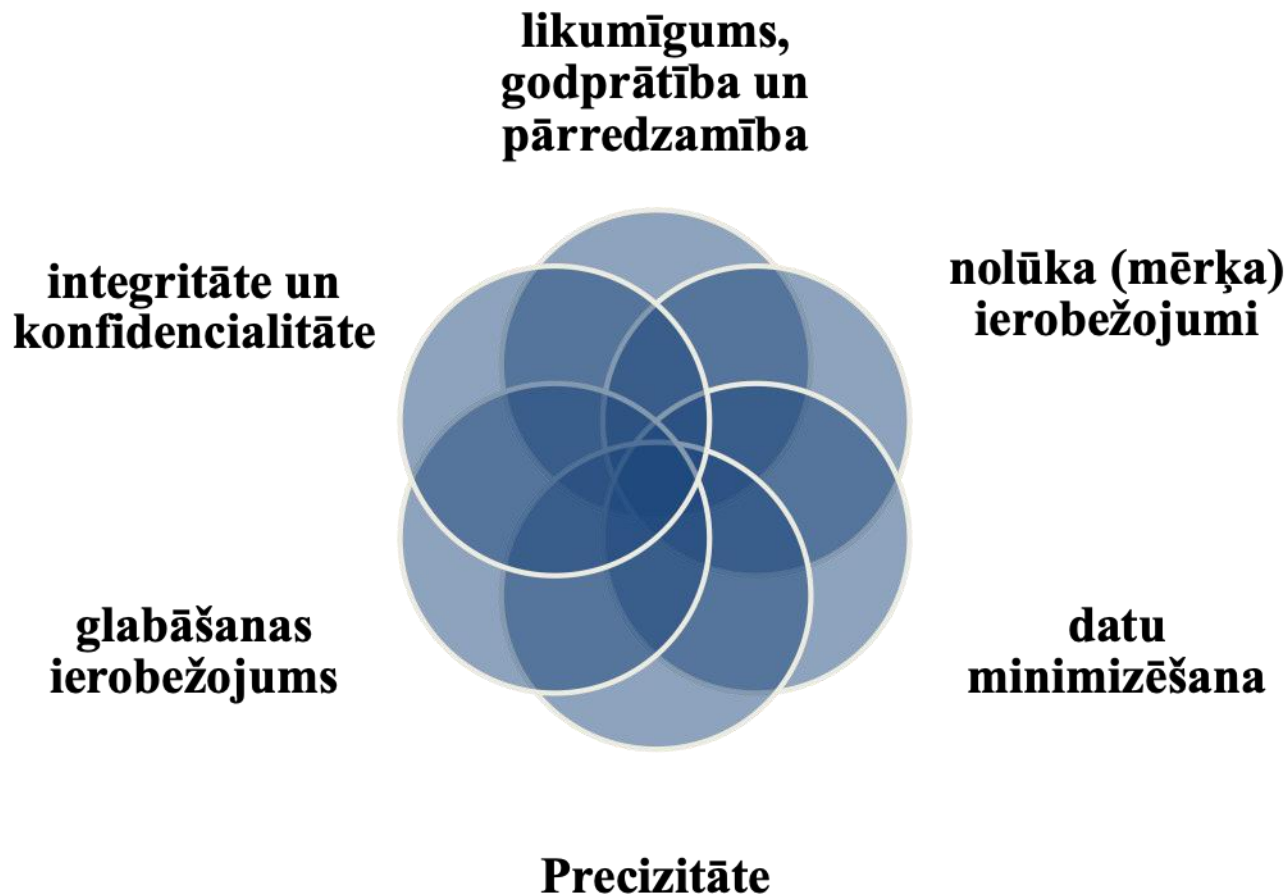

- *pārveidošana, atgūšana,*
- *aplūkošana, izmantošana,*
- *izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana,*
- *ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana;*

Datu valsts inspekcija

Personas datu apstrādes principi

Datu valsts inspekcija

Pārredzamības princips

Pārredzamības principa pamatā ir prasība, ka visa informācija un saziņa, kas saistīta ar personas datu apstrādi, ir datu subjektam viegli pieejama:

- ❖ skaidrā un vienkāršā valodā, ņemot vērā datu subjekta briedumu;
- ❖ kas viņas datus vāc;
- ❖ kādā apjomā;
- ❖ kādā nolūkā dati tiek apstrādāti;
- ❖ cik ilgi tie tiks glabāti u. tml.

Datu valsts inspekcija

Nolūka ierobežojuma princips

Tas nozīmē, ka personas dati tiek vākti konkrētam, skaidram un likumīgam mērķim. To turpmāko apstrādi neveic ar minēto mērķi nesavienojamā veidā. Šis princips nepieļauj datu ievākšanu un apstrādi bez konkrētas nepieciešamības un mērķa. Datus neievāc nolūkā – “**varbūt kādreiz noderēs**”.

Piemēram, ja, iegādājoties preci veikalā, noslēdzot līgumu par preces piegādi, esam nodevuši pārdevējam informāciju par savu vārdu un uzvārdu, adresi un tālruna numuru, šo informāciju bez papildu piekrišanas ir aizliegts izmantot, lai personai vēlāk nosūtītu reklāmas bukletus vai īsziņas.

Datu valsts inspekcija

Datu minimizēšanas princips

Personas dati tiek apstrādāti tikai atbilstoši paredzētajam mērķim un tam nepieciešamajā apjomā. Tas nozīmē iepriekš noteikto likumīgo mērķi īstenot ar *minimāli nepieciešamo datu apjomu tā sasniegšanai*.

Piemēram, lai nodrošinātu komunikāciju ar klientu, sniedzot pakalpojumu, ir nepieciešama kontaktinformācija: e-pasta adrese vai tālruņa numurs. Taču no datu aizsardzības viedokļa būtu pārmērīgi prasīt gan e-pastu, gan tālruņa numuru, ģimenes locekļa tālruņa numuru u. c. kontaktinformāciju.

Datu valsts inspekcija

Glabāšanas ierobežojuma princips

Personas dati tiek apstrādāti tādā veidā, kas pieļauj personas identifikāciju tik ilgi, līdz tiek sasniegts attiecīgās personas datu apstrādes mērķis.

☞ Ja pakalpojuma līgums ar klientu tiek izbeigts un pamatnolūks – sniegt pakalpojumu klientam – ir sasniegts, dati šim nolūkam vairs nav nepieciešami un apstrādājami. Vienlaikus ir iespējams, ka datus nepieciešams apstrādāt papildu nolūkiem, lai izpildītu likumā noteiktās grāmatvedības prasības vai aizstāvētu uzņēmuma leģitīmās intereses.

Datu valsts inspekcija

Precizitātes princips

Ir jāveic visi saprātīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka neprecīzi dati, ņemot vērā nolūkus, kādos tie tiek apstrādāti, bez kavēšanās tiktu dzēsti vai laboti. Tikai precīzi dati var nodrošināt godprātīgu un taisnīgu lēmumu pieņemšanu attiecībā uz datu subjektu.

Bieži uzņēmumi gadiem ilgi uzkrāj dažādus klientu datus. Liela daļa no tiem vairs nav aktuāla – personas maina tālruna numuru, dzīvesvietu, darbavietu, uzvārdu, nomirst. Šādu neaktuālu personas datu glabāšana neatbilst Vispārīgās datu aizsardzības regulas noteikumiem.

Datu valsts inspekcija

Integritātes un konfidencialitātes princips

Personas dati tiek apstrādāti, nodrošinot atbilstošu drošību, tostarp aizsardzību pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi, nejaušu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus.

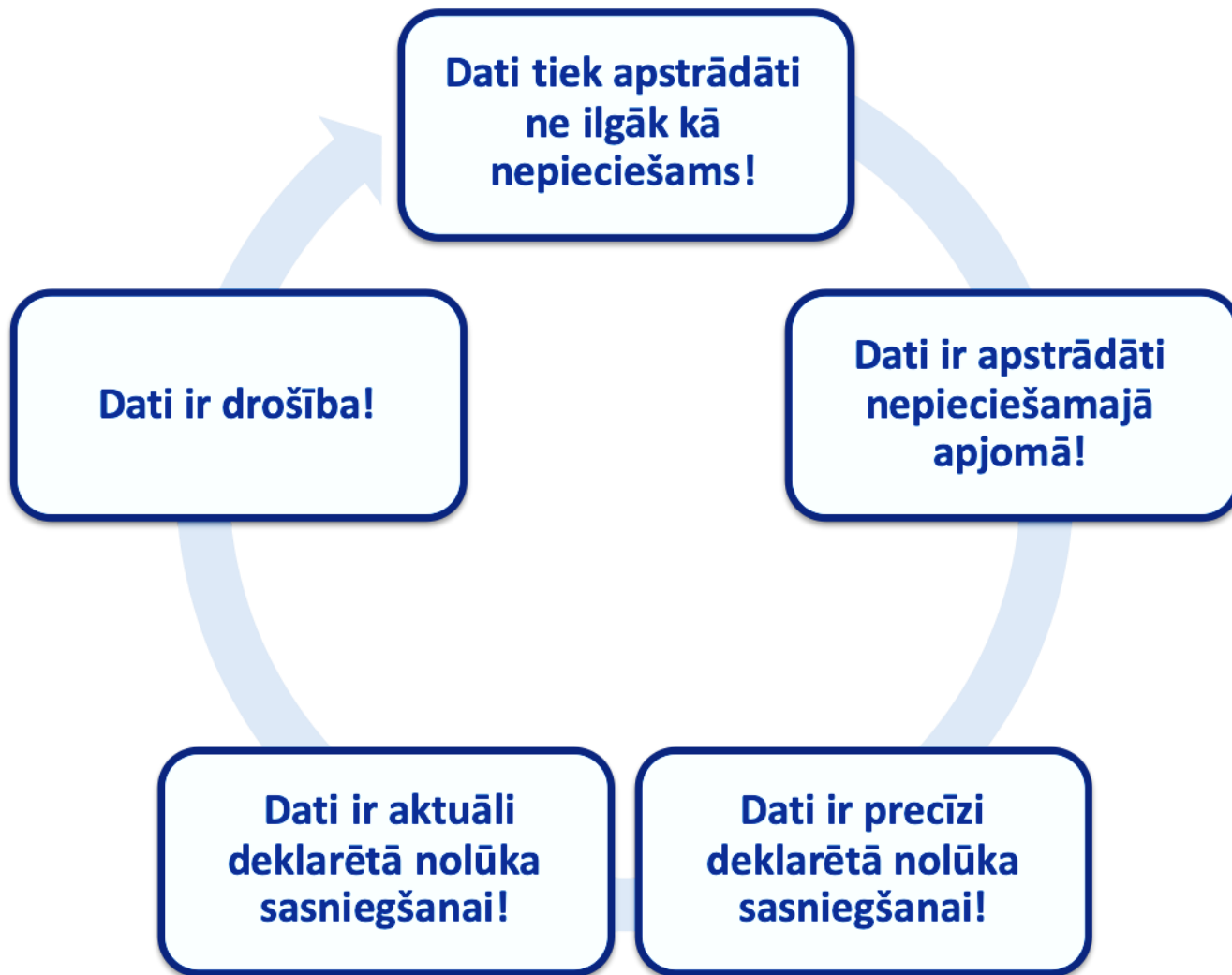

Tā ir virkne drošības pasākumu, kas nodrošina, ka pārziņa rīcībā esošais datu kopums nav pieejams citām personām, tai skaitā uzņēmuma darbiniekiem, kuru darba pienākumi neparedz konkrēto personas datu apstrādi.

Datu valsts inspekcija

PRINCIPU (pienākumu) MIJIEDARBĪBA

Datu valsts inspekcija

Personas datu apstrādes tiesiskais pamats

- ❖ Tiesisks pamats – Regulā paredzēts nosacījums/gadījums, kuram pastāvot ir atļauts veikt personas datu apstrādi
- ❖ Personas datu apstrādes tiesiskie pamati ir noteikti Regulas 6., 9., 10., pantā
- ❖ Regulas 9.pants - pamats īpašo kategoriju personas datu apstrādei
- ❖ Regulas 10.pants - pamats personas datu par noziedzīgiem nodarījumiem, sodāmību, tiesas lietas materiālu, tiesas nolēmumu apstrādei
- ❖ Regulas 6.pants – pamats pārējo personas datu apstrādei

Datu valsts inspekcija

LIKUMĪGA DATU APSTRĀDE

datu subjekts ir devis **piekrišanu** savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem [6.1.a]

apstrāde ir vajadzīga **līguma**, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpildei vai pasākumu veikšanai pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas [6.1.b]

apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu **juridisku** pienākumu [6.1.c]

apstrāde ir vajadzīga, lai aizsargātu datu subjekta vai citas **fiziskas personas vitālas intereses** [6.1.d]

apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic **sabiedrības interesēs** vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras [6.1.e]

apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas **legitīmo interešu ievērošanai**, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns [6.1.f]

Datu valsts inspekcija

Piekrišana

Persona (datu subjekts) ir devusi piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem.

Piemēram, veikalā tiek piedāvāts noformēt klienta karti, kurā norādāt savu e-pasta adresi un dzimšanas datus, piekrītot, ka Jums tiks sagatavoti un nosūtīti personalizēti pakalpojumu piedāvājumi, īpašas atlaides dzimšanas dienā u. tml.

Datu valsts inspekcija

Līguma izpilde

Datu apstrāde izriet no uzņēmuma līgumsaistībām ar klientu vai, ievērojot personas pieprasījumu, datu apstrāde nepieciešama, lai attiecīgu līgumu noslēgtu.

Piemēram, persona vēlas iegādāties mājokli un noslēgt hipotekārā kredīta līgumu ar banku. Pirms līguma noslēgšanas kredītdevējs ar personas piekrišanu apstrādā noteiktus personas datus, lai novērtētu klienta materiālo stāvokli un maksātspēju.

Datu valsts inspekcija

Juridisks pienākums

Personas datu apstrāde ir nepieciešama pārzinim, lai veiktu ES vai valsts tiesību aktā noteiktu pienākumu.

Pieņemot darbā cilvēkus, darba devējam ir jāievēro vairākos normatīvajos aktos noteiktās prasības. Piemēram, lai darbiniekiem tiktu nodrošinātas sociālās garantijas, darba devējam ir jāsniedz personas dati Valsts ieņēmumu dienestam.

Datu valsts inspekcija

Sabiedrības intereses

Datu apstrāde nepieciešama, lai izpildītu sabiedrības interesēs īstenojamu uzdevumu vai īstenotu oficiālas pilnvaras, kas noteiktas ES vai valsts tiesību aktā.

Piemēram, žurnālists veic izmeklēšanu par korupcijas skandālu vai vardarbību pret dzīvniekiem sabiedrības interesēs, kādā no uzņēmumiem un publicē to laikrakstā.

Datu valsts inspekcija

Vitālo interešu aizsardzība

Personas datu apstrāde ir nepieciešama, lai aizsargātu fiziskās personas vitāli svarīgas intereses, tai skaitā dzīvību un veselību.

Piemēram, ja pēc satiksmes negadījuma slimnīcā tiek nogādāta persona bezsamaņā, ārstam nav nepieciešama piekrišana, lai uzmeklētu pacienta dokumentus, lai pārbaudītu personas identitāti un datubāzē pieejamās ziņas par tās slimību vēsturi, kā arī lai sazinātos ar cietušā tuviniekiem.

Datu valsts inspekcija

Legitīmo interešu ievērošana

Šāds personas datu apstrādes pamats ir pieļaujams tikai tad, ja ir pārbaudīts, ka tādējādi netiek būtiski ietekmētas personas, kuras dati tiek apstrādāti, intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns.

Piemēram, uzņēmums/organizācija uzrauga, kā tās darbinieki lieto informācijas tehnoloģiju ierīces, lai nodrošinātu iekšējā tīkla drošību.

Piemēram, publicējot informāciju (fotogrāfiju) par bīstamu noziedznieku, kurš ir izsludināts meklēšanā.

Datu valsts inspekcija

Pārziņa pienākumi

Veikt personas datu apstrādi, ievērojot personas datu apstrādes principus un noteikumus;

Ievērot datu subjekta tiesības;

Izpildīt personas datu aizsardzības tehniskās un organizatoriskās prasības;

Fiziskā, loģiskā veidā aizsargāt personas datus – nodrošināt, lai nepilnvarotas personas nepieklūst personas datiem;

Sekot līdzi izmaiņām normatīvajos aktos.

Datu valsts inspekcija

Pārziņa pienākumi informēt par:

pārziņa un attiecīgā gadījumā pārziņa
pārstāvja identitāte un kontaktainformācija

attiecīgā gadījumā – datu aizsardzības
speciālista kontaktainformācija

apstrādes nolūki, kam paredzēti personas
dati, kā arī apstrādes juridiskais pamats

pārziņa vai trešās personas legitīmās
intereses, ja apstrāde pamatojas uz 6. panta
1. punkta f) apakšpunktu

attiecīgā gadījumā – informācija, ka pārzinis
paredz nosūtīt personas datus uz trešo valsti
vai starptautisku organizāciju, un informācija
par to, ka eksistē vai neeksistē Komisijas
lēmums par aizsardzības līmeņa
pietiekamību,[..]

Datu valsts inspekcija

Pārziņa pienākumi informēt par:

laikposms, cik ilgi personas dati tiks glabāti, vai, ja tas nav iespējams, kritēriji, ko izmanto minētā laikposma noteikšanai;

tas, ka pastāv tiesības pieprasīt pārzinim piekļuvi datu subjekta personas datiem un to labošanu vai dzēšanu, vai apstrādes ierobežošanu attiecībā uz datu subjektu, vai tiesības iebilst pret apstrādi, kā arī tiesības uz datu pārnesamību;

ja apstrāde pamatojas uz [piekrišanu] – tiesības jebkurā brīdī atsaukt piekrišanu, neietekmējot tādas apstrādes likumīgumu, kuras pamatā ir pirms atsaukuma sniegta piekrišana;

tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei;

informācija, vai personas datu sniegšana ir noteikta saskaņā ar likumu vai līgumu, vai tā ir priekšnosacījums, lai līgumu noslēgtu, kā arī informācija par to, vai datu subjektam ir pienākums personas datus sniegt un kādas sekas var būt gadījumos, kad šādi dati netiek sniegti;

Datu valsts inspekcija

Paldies par uzmanību!

Kafijas pauze

Datu valsts inspekcija

II. daļa

Darba devēja tiesības apstrādāt darbinieka personas datus Covid - 19 kontekstā

Datu valsts inspekcijas

Juriskonsults

Artūrs Orlovskis

Datu valsts inspekcija

Veselības datu apstrāde:

Informācija par personas veselības stāvokli, piemēram, darbinieks ir bijis inficēts ar Covid-19 vai nav, kā arī vai darbinieks ir vakcinējies pret Covid – 19 ir īpašo kategoriju personas dati Vispārīgās datu aizsardzības regulas izpratnē.

Informācijas iegūšana, iekļaušana dokumentos un pēc tam lietvedības sistēmā (kartotēkā) vai šādas informācijas glabāšana elektroniskajā sistēmā *ir personas datu apstrāde*.

Apstrādāt informāciju par personu veselību drīkst tikai, ja pastāv Regulas 6. un 9.pantā noteiktais pamatojums.

Datu valsts inspekcija

Tiesiskais pamats veselības datu apstrādei:

Tiesiskais pamats informācijai par vakcinācijas statusa vai informāciju par pārslimošanu ar Covid-19 saņemšanai konkrētajā gadījumā ir:

1. Regulas 6.panta 1.punkta e) apakšpunkts - apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs, apstrādes nolūku nosakot tiesību aktos; *(Ministru kabineta Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai") (turpmāk- Noteikumi).*

2. Regulas 9.panta 2.punkta i) apakšpunkts - apstrāde ir vajadzīga sabiedrības interešu dēļ sabiedrības veselības jomā – aizsardzībai pret nopietniem pārrobežu draudiem veselībai vai augstu kvalitātes un drošības standartu nodrošināšanai.

- ❖ i) apstrāde ir vajadzīga sabiedrības interešu dēļ sabiedrības veselības jomā, piemēram, aizsardzībai pret nopietniem pārrobežu draudiem veselībai vai augstu kvalitātes un drošības standartu nodrošināšanai, cita starpā zālēm vai medicīniskām ierīcēm, pamatojoties uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas paredz atbilstošus un konkrētus pasākumus datu subjekta tiesību un brīvību, jo īpaši dienesta noslēpuma, aizsardzībai

Datu valsts inspekcija

Veselības datu apstrāde:

Kamēr ir spēkā attiecīgais normatīvais regulējums, darba devējiem ir tiesības prasīt darbiniekiem uzrādīt sadarbības spējīgu sertifikātu, kas apliecina, ka darbinieks atbilst šādiem kritērijiem: ir vakcinēts vai ir pārslimojis ar Covid-19 pēdējo 180 dienu laikā. Ja darbinieks informāciju nesniedz, darba devējs uzskata viņu par tādu, kas neatbilst minētajiem kritērijiem un nevar attiecināt uz darbinieku epidemioloģisko prasību atvieglojumu. **(Vai tiešām tikai 180 dienu laikā?)***

Katra darba devēja ziņā ir **izvērtēt** vai tas ir spējīgs nodrošināt attiecīgas prasības, **resursu ieguldījumu attiecībā uz informācijas pārbaudes rīku ieviešanu** un izlemt vai darba vietā tiks ieviesti epidemioloģisko prasību atvieglojumi vai nē. **(Vai tiešām to var attiecināt uz visām profesijām?)***

Datu valsts inspekcija

Veselības datu apstrāde:

Neskatoties uz to, ka valstī noteiktās epidemioloģiskās situācijas rezultātā izdotie normatīvie akti dod atsevišķiem pārziņiem (darba devējs, komandas treneris vai amatierkolektīva vadītājs) skaidru tiesisko pamatu datu apstrādei, **tiem ir jāievēro arī citi Regulas noteikumi.**

- ❖ Konkrētajā gadījumā vēršam uzmanību uz Regulas 5.pantā noteiktajiem datu apstrādes principiem, kuros tiek īpaši uzsvērts, ka datu apstrādei jābūt: minimizētai, godprātīgai attiecībā pret personām, kuru datus apstrādā, likumīgi, precīzi.

Datu valsts inspekcija

Veselības datu apstrāde principi:

Minimizēts un godprātīgs datu apstrādes princips:

- ❖ Pārzinis drīkst apstrādāt tikai tādu personas datu apjomu kāds nepieciešams nolūka sasniegšanai, t.i., **nepieciešams tikai konstatēt faktu, ka persona atbilst Noteikumu kritērijiem.**

“Lai konstatētu faktu, ka persona ir vakcinēta vai pārslimojusi Covid-19 nav nepieciešams kopēt apliecināšu dokumentu, bet pietiek ar atzīmi sistēmā (vai reģistrācijas žurnālā)

“Norādot darbinieka vārdu, uzvārdu un informāciju, ka persona atbilst Noteikumu 63. punktā un 32.718.4. apakšpunktā minētajiem gadījumiem

Likumīgs un pārredzams apstrādes princips:

- ❖ Pārzinim jāskaidro, ka datu apstrāde tiesiskais pamats ir balstīts uz normatīvo aktu, proti Ministru kabineta Nr.360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”), lai datu subjektam nerastos šaubas par datu apstrādes prettiesisku mērķi

Datu valsts inspekcija

Veselības datu apstrādes principi:

❖ Drošības princips

Informācija par darbiniekiem un to atbilstība Noteikumiem ir pieejama ierobežotam personu lokam (personai) un šī informācija par darbiniekiem netiek nodota trešajām personām;

❖ Glabāšanas ierobežojums

Darba devējam ir jāspēj nodrošināt savlaicīgu un korektu datu iznīcināšanu, pienākot to dzēšanas termiņam, tādēļ ir jāizvērtē labākais veids, kā nodrošināt kontroli, lai neglabātu datus ilgāk kā vajadzīgs.

Datu valsts inspekcija

Darbinieku datu apstrāde darba vietā:

ATBILDĪGĀ PERSONA:

Noteikumi paredz, ka tirdzniecības vietās, tirdzniecības centros un tirgus paviljonos ieeļ **atbildīgo personu**, kura organizē minētajos noteikumos noteiktos epidemioloģiskās drošības pasākumus **un informāciju par atbildīgo personu izvieto visiem labi redzamā vietā**. Ministru kabineta noteikumi paredz, ka **atbildīgā persona** atrodas tirdzniecības vietā, tirdzniecības centrā vai tirgus paviljonā tā darbības laikā un pēc uzraudzības un kontroles iestādes amatpersonas pieprasījuma sniedz nepieciešamo informāciju par epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu.

❖ *“Tiesību normas mērķis ir nodrošināt, ka uzraudzības un kontroles iestādes amatpersonai ir skaidri zināma un uzreiz pieejama tirdzniecības dalībnieka pilnvarota atbildīgā kontaktpersona, pie kuras vērsties, lai pārliecinātos par epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu tirdzniecības vietā.”*

Mērķis: darīt informāciju par atbildīgo personu pieejamu uzraudzības un kontroles iestāžu amatpersonām, darbiniekiem, lai atvieglotu nepieciešamās pārbaudes tirdzniecības vietā. (Regulas 6.panta 1.punkta c) apakšpunkts)

Datu valsts inspekcija

Darbinieku datu apstrāde darba vietā:

DARBINIEKS, kuram ir Covid-19

Attālināti informē darba devēju par saslimšanu ar Covid-19.

EPIDEMIOLOGS

Informē darba devēju par saslimušo darbinieku.

Kā darba devējs ir iesaistīts Covid-19 saslimušā kontaktpersonu noteikšanā?

UN / VAI

DARBA DEVĒJS

- ▶ Apzina kontaktpersonas darba kolektīvā.
- ▶ Aizpilda tabulu ar kontaktpersonu sarakstu. Tabula pieejama SPKC mājas lapā: www.spkc.gov.lv/lv/darba-devejiem
- ▶ Nosūta kontaktpersonu sarakstu SPKC uz e-pastu dezurants.riga@spkc.gov.lv
- ▶ Sazinās ar visiem darbiniekiem, kuri ir kontaktpersonas.

Šiem darbiniekiem nekavējoties jādodas mājās ievērot karantīnu, jāsazinās ar ģimenes ārstu, lai vienotos par medicīnisko novērošanu un nepieciešamības gadījumā saņemtu darbnespējas lapu. Ja vienojas ar darba devēju, var strādāt attālināti no mājām.

KRITĒRIJI KONTAKTPERSONU NOTEIKŠANAI DARBA VIETĀ:

Jāvērtē divas pilnas dienas pirms darbinieks saslima ar Covid-19 (parādījās simptomi vai Covid-19 uzradīja tests).
Par kontaktpersonām nosaka tos darbiniekus, kuri ar saslimušo šajā laikā:

- ▶ bija personīgā kontaktā tuvāk par 2 metriem un ilgāk par 15 minūtēm;
- ▶ bijuši fiziskā kontaktā, piemēram, sarokojušies, apskāvušies u.tml.
- ▶ bijis neaizsargāts tiešs kontakts, piemēram, saslimušais uzklepojis vai uzšķaudījis.

Par kontaktpersonām jānosaka arī tie darbinieki, kuri kopā ar saslimušo bijuši slēgtā vidē, piemēram, darba telpā, koplietošanas vai sanāksmju telpā, uzgaidāmajā telpā utt. ilgāk par 15 minūtēm.

EPIDEMIOLOGS

- ▶ Pārbauda no darba devēja saņemto kontaktpersonu sarakstu.
- ▶ Nodod informāciju par kontaktpersonām ievadīšanai portālā E-veselība.

ĢIMENES ĀRSTS

- ▶ Sazinās ar pacientu.
- ▶ Nepieciešamības gadījumā izsniedz B darbnespējas lapu.

Datu valsts inspekcija

Attālināts darba process: Darbinieku videonovērošana attālinātā darba process

Datu valsts inspekcija nodala trīs procesus kuros personas datu apstrāde tiek veikta, izmantojot darba procesā videoierīces:

- ❖ darba devēja veiktie kontroles pasākumi, lai darbiniekus novērotu attālinātā darba apstākļos;
- ❖ tiešsaistes sanāksmju organizēšana;
- ❖ videonovērošana darba vietā klātienē.

Personas datu apstrāde var tik atzīta par tiesisku tikai tad, ja personas datu apstrādei ir piemērojams vismaz viens no **Regulas 6.panta 1.punktā minētajiem pamatojumiem**.
(Leģitīmās intereses)

Datu valsts inspekcija

Attālināts darba process: Darbinieku videonovērošana attālinātā darba process

- ❖ Līdz ar to, pirms šādas personas datu apstrādes uzsākšanas, darba devējam jau sākotnēji ir pienākums izvērtēt, kādēļ vispār šādas darbības veikt ir nepieciešams, vai pastāv iespēja piemērot labāku, darbinieku privātumu mazāk aizskarošu veidu kā sasniegt nolūku (mērķi) – veicināt darbinieku produktivitāti un kontrolēt darba izpildes gaitu attālinātā darba procesā, piemēram, ieviest iknedēļas atskaites, kuras sagatavo un iesniedz darbinieki par paveiktajiem darbiem.
- ❖ Novērojot un analizējot darbinieka uzvedību darba procesā, izmantojot videokameras, piemēram, fiksējot neparastu darbinieka uzvedību darba laikā, tai skaitā sekojot līdzi, kad darbinieks ir izgājis no istabas vai kad istabā ienākusi cita persona u.tml., **pārkāpj personas datu apstrādes principus.**
- ❖ DVI nesaskata atbilstošu pamatojumu šādas datu apstrādes veikšanai, kā arī norāda, ka šāda personas datu apstrāde ir nesamērīga nolūka (mērķa) - darbinieka darba kvalitātes novērtēšana - sasniegšanai.

Darba devējs lūdz darbinieku turēt **nepārtraukti** ieslēgtu datora kameru vai datoram piesaistītu kameru = **Veselais saprāts!**

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Vai darba devējs drīkst personalizēti
veikt darbinieku aptauju par gatavību
vakcinēties pret Covid – 19: NĒ!**

- ❖ Darba devējam ir jānodrošina, ka darbinieku aptauja uzņēmumā par gatavību Covid – 19 vakcinācijai ir anonīma! Galējais rezultāts ir statistika!

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Vai visiem uzņēmuma darbiniekiem ir
jāsniedz informācija par atbilstību
Noteikumiem: NĒ!* JĀ***

- ❖ Darba devējam ir jānošķir darbs klātienē un neklātienē!
- ❖ Jānodala profesijas* (skaistumkopšanas un labsajūtas pakalpojuma sniedzēji)

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Vai darbiniekam ir tiesības atteikties
sniegt informāciju par atbilstību
Noteikumiem: JĀ!**

- ❖ Tādā gadījumā darba devējam ir tiesības uzskatīt, ka uz darbinieku darba vietā nav attiecināmi epidemioloģisko prasību atvieglojumi un darba devējs var prasīt vispārējo epidemioloģisko prasību izpildi.

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Vai darba devējam ir tiesības
darbiniekam lūgt uzrādīt Covid-19
vakcinācijas vai pārslimošanas
sertifikātu: JĀ!**

❖ Tas ir nepieciešams, lai saprastu, kā organizēt darbu un kādas epidemioloģiskās prasības uzturēt.

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Vai darba devējs drīkst veikt
sertifikāta kopiju un glabāt to
lietvedības sistēmā: NĒ!**

- ❖ Noteikumi paredz, ka darbiniekam ir nepieciešams UZRĀDĪT nevis nodot apliecinājumi par atbilstību Noteikumiem! (Noteikumu 38.27 punkts)

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Vai darba devējs drīkst darbinieka
apliecinājumu glabāt E-pastā vai
mapītē datorā: **NĒ!****

- ❖ Noteikumi paredz, ka darbiniekam ir nepieciešams UZRĀDĪT nevis nodot apliecinājumi par atbilstību Noteikumiem!
- ❖ Tādā gadījumā darba devējs uzņemas atbildību, ja notiks datu noplūde.

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

Vai darbinieks drīkst darba devējam sūtīt apliecinājumu izmantojot Ē- pastu: JĀ!*

- ❖ Sūtīt pa e-pastu nav droši, līdz ar to tad sertifikāts būtu jāpasargā ar kodu, lai to nejauši neatvērtu kāds cits (izmantojot divu saziņas kanālus). Arī darba devējam brīdī, kad atver sertifikātu un pārlicinās, ka tas ir derīgs un izveido sarakstu, tad e-pasts būtu jāizdzēš.

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

Vai darba devējs drīkst glabāt informāciju par darbinieku atbilstību Noteikumiem iekšējā komunikācijas sistēmā (INTRANETS): JĀ!*

- ❖ Informācija par darbiniekiem un to atbilstība Noteikumiem ir pieejama ierobežotam personu lokam (personai) un šī informācija par darbiniekiem netiek nodota trešajām personām;

Datu valsts inspekcija

Biežāk uzdotie jautājumi:

**Kā būtu jānodala darbinieki darba
vietā, kuri atbilst vai neatbilst
Noteikumiem? ...***

Datu valsts inspekcija

Lai nodrošinātu personas datu apstrādes atbilstību Regulai:

❖ NEDRĪKST:

Kopēt vakcinācijas vai pārslimošanas ar Covid-19 apliecinājošu dokumentu;

Pārrakstīt visu satura informāciju, kas iekļauta vakcinācijas vai pārslimošanas ar Covid-19 apliecinājošā dokumentā. Piemēram, organizācijai nav jāuzkrāj informācija par potēšanas datumu, konkrēto poti, vai to vai cilvēks ir potējies vai izslimojis;

Glabāt informāciju par konkrēto personu ilgāk nekā nepieciešams nolūka (mērķa) sasniegšanai. Piemēram, ņemot vērā, ka informācija mainās, organizācija var reizi mēnesī atjaunināt informāciju, dzēšot iepriekšējo sarakstu un dzēst pēdējo sarakstu, kad šādi noteikumi vairāk nepastāvēs;

legūt un nodot informāciju trešajai personai. Piemēram, darba devējam nav likumīga pamata lūgt vakcinācijas centram iesniegt informāciju par vakcinētajiem darbiniekiem, kā arī nav likumīga pamata nodot šo informāciju saviem sadarbības partneriem vai citiem amatiermākslas vai sporta klubiem.

Datu valsts inspekcija

Lai nodrošinātu personas datu apstrādes atbilstību Regulai:

❖ DRĪKST:

Veidot uzskaiti par personām, kuras ir vakcinētas vai pārslimojušas ar Covid-19, norādot vārdu, uzvārdu un atzīmi, ka persona atbilst Noteikumos minētajiem kritērijiem;

Uzdot darbiniekiem, kuri strādā klātienē, informēt atbildīgas personas, ja darbinieka (kluba biedra) statuss mainās un viņš vairāk neatbilst Noteikumu kritērijiem;

Veidot uzskaiti par tiem darbiniekiem, kuri strādā klātienē. Ja darbinieks strādā attālināti, nav pamata prasīt no viņa atbilstību Noteikumu kritērijiem.

Inspekcija norāda, ka Noteikumi neparedz obligātu rakstisku atbilstības kritērijiem uzskaiti (žurnālā vai informācijas sistēmā). **Līdz ar to ir iespējams veikt pārbaudi atbilstības kritērijiem uz vietas, katru reizi uzrādot apliecinājumu, neveicot rakstisku personas datu apstrādi. Šādos gadījumos uz tādu personas datu apstrādi nebūs attiecināmas Regulas prasības, jo uzskaitē kartotēkas veidā vai elektroniski nebūs veikta.**

Datu valsts inspekcija

Jautājumi un Atbildes (Q&A)

Datu valsts inspekcija

Paldies par uzmanību!

Datu valsts inspekcijas

Juriskonsults

Artūrs Orlovskis